

JOSIF VISSARIONOVIČ DŽUGAŠVILI

STALIN

Šimlíková Jana
Vybrané kapitoly z dějin východních Slovanů

Osobný život

* 18.12.1878 Gori, Gruzínsko
+ 5.3.1953 Moskva, Rusko

- Otec - chudobný obuvník Vissarion Ivanovič Džugašvili, nevzdelaný opilec a hrubý človek, ktorý bil aj manželku, aj syna
- Matka - Jekaterina Georgievna - veriacca žena, viedla k viere aj syna
- familiárne oslovenie Stalina bolo Soso

- v detstve prekonal kiahne - na tvári mu zanechali stopy
- 12 ročný mal nehodu - utrpel zranenie ľavej ruky - problémy do konca života - vždy ju skrýval

- učil sa rusky
- študoval na teologickej škole v rodnom meste
- 1894-99 poslaný do kňazského seminára
 - prezývka Koba
- vyhodенý za revolučné aktivity a čítanie zakázaných kníh., napr. Marx a Engels
- osobná knižnica obsahovala vyše 20-tisíc zväzkov

Manželstvá

- 1904 Jekaterina Sanidzeová (+ 1907)
 - syn Jakov
- 1919 Nadežda Allilujevová
 - Svetlana a Vasilij
- 1932 spáchala samovraždu (niekedy spochybňované)

Diktátor upevňuje moc

- Stal sa revolučným aktivistom
- 1902-17 bol niekoľkokrát vo vyhnanstve a niekoľkokrát aj z neho ušiel
- 1905 konferencia vo Fínsku
 - prvé stretnutie s V.I.Leninom
- 1907 organizoval lúpeže na financovanie strany
 - prepadnutie transportu peňazí do Tbiliskej banky. Výsledkom bolo nie len veľa peňazí, ale aj približne 50 mŕtvych

- prijal meno Stalin „muž z ocele“
- stal sa redaktorom bolševických novín *Pravda*
- Lenin zostavil vládu, Stalin sa stal komisárom pre národnostnú problematiku
- 1922 na návrh Lenina sa dostal na čelo bolševikov
- stal sa generálnym tajomníkom Komunistickej strany
- 1924 smrť Lenina

- Stalin prevzal vedenie
- upevňoval moc a likvidoval svojich oponentov (L.D.Trockij, G.J. Zinovjev, L.B. Kamenev, N.I.Bucharin, A.I. Rikov)
- 1928 - päťročný plán industrializácie Ruska
- likvidácia kulakov
- kolektivizácia poľnohospodárstva - výsledkom bol rozvrat poľnohospodárstva a hladomor
- Tí, ktorí sa vzopreli, boli popravení a roľnícke povstanie bolo potlačené

- 1934 zorganizoval vraždu kolega a rivala Sergeja Kirova - zámienka na vnútrostranícku čistku
- 1936-38 rad súdnych politických procesov - tisíce stranických funkcionárov a vyšších vojenských dôstojníkov uznali za vinných z vlastizrady a popravili ich
- s cieľom podrobenia si armády zlikvidoval väčšinu schopných a skúsených dôstojníkov, ktorých nahradil politicky spoľahlivými, avšak neskúsenými
- Lavretij Berija – Gruzíнец, šéf tajnej polície dal uväzniť milióny ľudí – popravení, poslaní do exilu, väznení v gulagoch

- 1939 Stalin a Hitler podpísali pakt o neútočení. Hitler dohodu porušil 22.6.1941 a napadol
- Vymenovaní noví velitelia Georgij Žukov a Ivan Konev
- do boja poslal 3 milióny nedostatočne vycvičených mužov
- prebojovaná cesta do Berlína a taktiež k víťazstvu
- Žukov - odmenený veliteľskou funkciou na Urale
- Konev - vymenovaný za hlavného veliteľa pozemných vojsk a námestníka ministra obrany
- Stalin vnútil komunistický režim aj krajinám východnej Európy a Balkánu, ktoré „oslobodil“

- zdravotné problémy
- paranoja, že naňho bude spáchaný atentát
- 27.2.1953 poslednýkrát na verejnosti - navštívil Labutie jazero v Bolšom teatre
- 2.3. 1953 ďalšia mozgová príhoda
- 5.3.1953 zomrel
- kult osobnosti – počas vlády ho tlač prezentovala ako všemocného, vševediaceho vodcu a jeho meno a obraz sa stali všadeprítomnými
- telo bolo nabalzamované - v mauzóleu na Červenom námestí

-
- boje o moc
 - zvíťazil Chruščov
 - vo februári 1956 odhalil Stalinove zločiny na XX zjazde strany

 - 31.10.-1.11.1961 - pozostatky Stalina odstránené z mauzólea - pochované do hrobu pri kremel'skom múre
 - druhý pohreb prebehol bez pôct a v tichosti

- najväčší a najkrutejší diktátor 20.storočia
- počas historicky krátkej doby premenil zaostalú zem v priemyslovú a jadrovú veľmoc
- výrazne sa zvýšila úroveň vzdelanosti
- lekárska starostlivosť sa stala dostupnou širokým vrstvám obyvateľstva
- II.SV porazil nacistické Nemecko a jeho spojencov – zlepšenie jeho medzinárodne politického postavenie
- vplyv ZSSR na medzinárodnej scéne vzrástol

ĎAKUJEM
ZA POZORNOST